

LIGJ
Nr. 14/2018

**PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
DHE REPUBLIKËS SË AUSTRISË PËR MBROJTJEN SHOQËRORE**

Në mbështetje të neneve 78, 83, pika 1, dhe 121, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet marrëveshja ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Austrisë për mbrojtjen shoqërore, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij ligji dhe është pjesë përbërëse tij.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 29.3.2018

Shpallur me dekretin nr. 10759, datë 11.4.2018, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Ilir Meta

MARRËVESHJE
NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE REPUBLIKËS SË AUSTRISË
PËR MBROJTJEN SHOQËRORE

Republika e Shqipërisë dhe Republika e Austrisë, të cilat në vijim do të quhen “shtete kontraktuese”, me dëshirën për të rregulluar marrëdhëniet e tyre reciproke në fushën e mbrojtjes shoqërore, bien dakord për marrëveshjen në vijim.

PJESA I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Përkufizimi i termave

1. Në këtë marrëveshje, termat e poshtëshënuar përkufizohen si vijon:

1) “Dispozita ligjore”, ligjet, aktet nënligjore, statutet dhe gjithë dispozitat e tjera të zbatueshme, të cilat u referohen degëve të Mbrojtjes Shoqërore, të përcaktuara në paragrafin 1, të nenit 2 të kësaj Marrëveshjeje;

2) “Autoritet kompetent” për Republikën e Austrisë: Ministrat Federalë, për Republikën e Shqipërisë: ministri ose ministrat kompetentë për dispozitat ligjore të përcaktuara në paragrafin 1, të nenit 2 të kësaj Marrëveshjeje;

3) “Institucion”, institucioni, detyra e të cilit është zbatimi i dispozitave ligjore të përcaktuara në paragrafin 1 të nenit 2 të kësaj Marrëveshjeje ose zbatimi i një pjese të tyre;

4) “Institucion kompetent”, institucioni kompetent, detyra e të cilit është zbatimi i dispozitave ligjore përkatëse referuar rastit konkret;

5) “Vendbanim”, vendi i qëndrimit të zakonshëm;

6) “Vendqëndrim”, vendi i qëndrimit të përkohshëm;

7) “Periudha të sigurimit”, periudhat e pagesës së kontributit ose periudha të barasvlershme me to, të cilat njihen si të tilla sipas dispozitave ligjore të secilit shtet kontraktues;

8) “Anëtar i familjes”, një anëtar i familjes sipas dispozitave ligjore të shtetit kontraktues, në të cilin ka selinë institucioni kompetent, i cili ka në ngarkim shërbimet;

9) “Përfitim në para”, një pension ose një përfitim tjetër në para duke përfshirë të gjitha shtesat, kompensimet, rritjet dhe pagesat e njëhershme në kuptimin e dispozitave ligjore të përcaktuara në paragrafin 1, të nenit 2 të kësaj Marrëveshjeje; për sa i përket Austrisë, me përjashtim të kompensimit të rehabilitimit.

2. Në këtë marrëveshje termat e tjerë kanë kuptimin e përcaktuar sipas dispozitave ligjore të shtetit përkatës kontraktues.

Neni 2

Fusha lëndore e zbatimit

1. Kjo marrëveshje u referohet:

1) Dispozitave ligjore austriake për:

a) sigurimin shëndetësor;

b) sigurimin ndaj aksidenteve;

c) sigurimin e pensioneve, me përjashtim të sigurimeve të veçanta për noterët.

2) Dispozitave ligjore shqiptare për:

a) sigurimin shoqëror të detyrueshëm për pensionet, aksidentet në punë dhe sëmundjet profesionale, barrë lindjet dhe sëmundjet;

b) vetëm për sa i takon pjesës II, sigurimin e detyrueshëm të kujdesit shëndetësor.

2. Kjo marrëveshje u referohet edhe të gjitha dispozitave ligjore, të cilat përmbledhin, amendojnë apo

plotësojnë dispozitat ligjore të përcaktuara në paragrafin 1.

3. Kjo marrëveshje nuk u referohet dispozitave ligjore për një sistem të ri të mbrojtjes shoqërore, përveç rastit kur autoritetet kompetente bien dakord ndryshe nga si janë shprehur këtu.

Neni 3

Fusha personale e zbatimit

Kjo marrëveshje zbatohet:

1. Për personat, për të cilët janë ose kanë qenë të vlefshme dispozitat ligjore të njërit ose të të dyja shteteve kontraktuese;

2. Për persona të tjerë, për aq sa të drejtat e tyre rrjedhin prej personave të përcaktuar në pikën 1.

Neni 4

Trajtimi i barabartë

1. Për aq sa kjo marrëveshje nuk e parashikon ndryshe, në zbatimin e dispozitave ligjore të njërës palë personat e mëposhtëm janë të barabartë me shtetasit e kësaj pale:

a) shtetasit e palës tjetër;

b) refugjatët, në kuptim të nenit 1 të Konventës, të datës 28 korrik 1951, mbi statusin ligjor të refugjatëve dhe protokollit përkatës shtesë, të datës 31 janar 1967, të cilët e kanë vendbanimin në territorin e njërit prej shteteve kontraktuese;

c) personat pa shtetësi, në kuptim të nenit 1 të Konventës, të datës 28 shtator 1954, mbi statusin ligjor të personave pa shtetësi, të cilët e kanë vendbanimin në territorin e njërit prej shteteve kontraktuese;

d) cilido person tjetër, i cili është anëtar i familjes ose një familjar i mbijetuar dhe që ndodhet në territorin e njërit prej shteteve kontraktuese, për sa kohë të drejtat e tij rrjedhin prej një personi të parashikuar në këtë paragraf.

2. Për sa i përket Republikës së Austrisë, paragrafi 1 i këtij neni, në zbatimin e kësaj marrëveshjeje vlen edhe për shtetasit e një shteti në të cilin aplikohet rregullorja nr. 883/2004 (KE) e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit.

3. Për sa i përket Republikës së Austrisë paragrafët 1 dhe 2 nuk cenojnë:

a) dispozitat ligjore në lidhje me pjesëmarrjen e të siguruarve dhe të punëdhënësve në organet e institucioneve dhe lidhjeve të shoqërive të sigurimit, sikurse edhe në juridiksionin në fushën e mbrojtjes shoqërore;

b) rregullat e mbulimit me sigurim në marrëveshjet ndërshtetërore me shtete të tjera;

c) dispozitat ligjore në lidhje me sigurimin e një personi të punësuar pranë një misioni diplomatik apo përfaqësie konsullore të Republikës së Austrisë në një shtet tjetër ose pranë anëtarëve të një institucioni të tillë.

4. Paragrafët 1 dhe 2 do të zbatohen sipas dispozitave ligjore austriake për marrjen në konsideratë të periudhave të shërbimit të luftës ose periudha të barasvlershme me to vetëm për shtetasit shqiptarë, të cilët kishin shtetësinë austriake përpara 13 marsit të vitit 1938.

Neni 5

Eksportimi i përfitimeve

1. Për aq sa nuk përcaktohet ndryshe nga kjo marrëveshje, përfitimet në para, për të cilat ka lindur e drejta sipas dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktuese, nuk lejohet të reduktohen, ndryshohen, pezullohen ose hiqen për shkakun se personi me këtë të drejtë e ka vendbanimin apo vendqëndrimin në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

2. Paragrafi 1 nuk u referohet:

- a) për Republikën e Austrisë: shtesave për kompensim sipas dispozitave ligjore austriake dhe nuk u referohet pagesave të njëhershme si kompensim të fuqisë blerëse për përballimin e konsumit;
- b) për Republikën e Shqipërisë: shtesave për kompensim mbi bazë vendbanimi sipas dispozitave ligjore shqiptare.

PJESA II PËRCAKTIME MBI DISPOZITAT QË DUHEN ZBATUAR

Neni 6

Rregullime të përgjithshme

1. Sigurimi i detyrueshëm i një personi në marrëdhënie pune, për sa nuk përcaktohet ndryshe nga nenet 7 deri në 9, përcaktohet sipas dispozitave ligjore të shtetit kontraktues, në territorin e të cilit personi ushtron aktivitetin e tij si i punësuar apo vetëpunësuar. Për personat e punësuar kjo vlen edhe për rastet kur vendbanimi i punëmarrësit ose selia e punëdhënësit ndodhet në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

2. Nëse një person, i cili e ka vendbanimin në njërin shtet kontraktues, për shkak të një vetëpunësimi me të ardhurat që rrjedhin prej tij, do t'i nënshtrohej njëkohësisht detyrimit për sigurim sipas dispozitave ligjore të të dy shteteve kontraktuese, atëherë për këtë person do të zbatohen vetëm dispozitat ligjore të shtetit kontraktues në të cilin ky person ka vendbanimin.

Neni 7

Persona të dërguar

Nëse një punëmarrës i një subjekti me seli në njërin prej shteteve kontraktuese dërgohet në territorin e shtetit tjetër kontraktues, deri në përfundimin e muajit të 24-t kalendarik që nga dërgimi vazhdojnë të zbatohen dispozitat e shtetit të parë kontraktues, sikur ai të ishte akoma i punësuar në territorin e këtij shteti.

Neni 8

Dispozita të veçanta

1. Një person që bën pjesë në personelin fluturues dhe atë të kabinës së një avioni dhe është i punësuar nga një kompani fluturimi me seli në njërin nga shtetet kontraktuese i nënshtrohet dispozitave ligjore të këtij shteti kontraktues.

2. Për një punëmarrës, i cili është pjesëtar i ekuipazhit udhëtues të një kompanie, e cila kryen aktivitetin e saj në transportin e udhëtarëve ose mallrave me anë të transportit rrugor, hekurudhor apo atij të brendshëm ujor me seli në territorin e njërit prej shteteve kontraktuese, zbatohen dispozitat ligjore të këtij shteti kontraktues.

3. Për ekuipazhin e një anijeje detare, si dhe për personat, të cilët zakonisht punojnë në bordin e një anijeje detare, zbatohen dispozitat ligjore të shtetit kontraktues, nën flamurin e të cilit lundron anija. Ky rregullim nuk zbatohet për persona si punëtorët e portit të cilët shkojnë në bord për të kryer punë në një anije të ankoruar në port.

4. Për punëmarrës të shërbimit publik, të cilët dërgohen nga njëri shtet kontraktues në shtetin tjetër kontraktues, zbatohen dispozitat ligjore të shtetit kontraktues nga i cili ata dërgohen.

Neni 9

Personeli diplomatik dhe konsullor

1. Për anëtarët e përfaqësive diplomatike apo zyrave konsullore, të cilët nuk janë nëpunës të shërbimit publik, si dhe për personat e punësuar privatisht në shërbim të anëtarëve të këtyre përfaqësive apo zyrave,

të cilët dërgohen në territorin e shtetit tjetër kontraktues, zbatohen dispozitat e shtetit kontraktues nga i cili ata dërgohen.

2. Për punëmarrësit e përcaktuar në paragrafin 1, të cilët nuk janë të dërguar, zbatohen dispozitat ligjore të shtetit kontraktues në të cilin ata punojnë.

Neni 10

Përjashtime

1. Me kërkesë të përbashkët të punëmarrësit dhe punëdhënësit të tij ose me kërkesë të personit të vetëpunësuar, autoritetet kompetente të shteteve kontraktuese, në mirëkuptim me njëri-tjetrin, mund të bien dakord për përjashtime nga nenet 6 deri në 9, ku duhen marrë parasysh lloji dhe rrethanat e punësimit.

2. Nëse për një punonjës të punësuar ose të vetëpunësuar zbatohen sipas paragrafit 1 dispozitat ligjore të njërit shtet kontraktues, megjithëse ai punon në territorin e shtetit tjetër kontraktues, atëherë këto dispozita ligjore zbatohen njëllëj sikur ai të punonte në territorin e shtetit të parë kontraktues.

PJESA III

DISPOZITA TË VEÇANTA

KAPITULLI 1

SËMUNDJA DHE BARRËLINDJE

Neni 11

Përfitimet në para

1. Përfitimet në para jepen nga institucioni kompetent sipas dispozitave ligjore të zbatueshme për këtë institucion.

2. Nëse sipas dispozitave ligjore të njërit shtet kontraktues masa e përfitimit në para varet nga numri i anëtarëve të familjes, atëherë institucioni kompetent merr në konsideratë edhe anëtarët e familjes, të cilët banojnë në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

KAPITULLI 2

AKSIDENTET NË PUNË DHE SËMUNDJET PROFESIONALE

Neni 12

Përfitimet në para

1. Përfitimet në para jepen duke marrë parasysh nenet vijuese 13 dhe 14 nga institucioni kompetent sipas dispozitave ligjore të zbatueshme për këtë institucion.

2. Nëse sipas dispozitave ligjore të njërit shtet kontraktues masa e përfitimit në para varet nga numri i anëtarëve të familjes, atëherë institucioni kompetent merr në konsideratë edhe personat e tjerë të familjes, të cilët banojnë në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

Neni 13

Kompetenca në sëmundjet profesionale

1. Nëse sipas dispozitave ligjore të të dy shteteve kontraktuese parashikohet përfitim për një sëmundje profesionale, dhënia e përfitimit bëhet vetëm sipas legjislacionit të shtetit kontraktues në territorin e të cilit është ushtruar së fundmi ajo punë që mund të shkaktojë një sëmundje të tillë profesionale.

2. Nëse dhënia e përfitimit për një sëmundje profesionale sipas dispozitave ligjore të njërit shtet kontraktues kushtëzohet nga fakti që sëmundja të jetë konstatuar prej mjekut për herë të parë në territorin e këtij shteti kontraktues, atëherë ky kusht konsiderohet i përmbushur nëse sëmundja në fjalë është

konstatuar për herë të parë në territorin e shtetit tjetër kontraktues.

3. Nëse dispozitat ligjore të njërit shtet kontraktues parashikojnë dhënien e përfitimeve për një sëmundje profesionale, vetëm nëse veprimtaria e cila mund ta shkaktojë këtë sëmundje është ushtruar për një periudhë kohore minimale, atëherë institucioni kompetent i këtij shteti merr parasysh, nëse është e nevojshme, kohën e ushtrimit të një veprimtarie të tillë, për të cilën vlenin dispozitat ligjore të shtetit tjetër kontraktues.

Neni 14

Përfitimet në para për përkeqësimin e sëmundjes profesionale

Nëse një person, i cili ka pësuar një sëmundje profesionale, ka marrë ose merr përfitim në para nga një institucion i njërit shtet kontraktues dhe pasi ka ushtruar edhe një veprimtari sipas dispozitave ligjore të shtetit tjetër kontraktues, e cila mund të shkaktojë një sëmundje profesionale, kërkon përfitim në para për shkak të përkeqësimit nga një institucion i shtetit të dytë kontraktues, atëherë institucioni i shtetit të parë kontraktues do të vazhdojë të japë përfitimin në para sipas dispozitave ligjore që vlejnë për të, pa marrë parasysh përkeqësimin. Institucioni kompetent i shtetit të dytë kontraktues jep përfitimin në para sipas dispozitave ligjore në fuqi në masën që i korrespondon diferencës midis përfitimit në para që i detyrohet pas përkeqësimit dhe përfitimit në para që ai do të duhej të paguante përpara përkeqësimit, sipas dispozitave ligjore që vlejnë për atë, nëse sëmundja do të ishte shfaqur sipas këtyre dispozitave ligjore.

KAPITULLI 3

PENSIONET E PLEQËRISË , INVALIDITETIT, FAMILJARE DHE PËRFITIME TË TJERA NË PARA QË PAGUHEN NGA DEGA E SIGURIMIT TË PENSIONEVE

Neni 15

Mbledhja e periudhave të sigurimit

1. Nëse sipas dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktuese, marrja, ruajtja apo rifitimi i së drejtës për përfitim varet nga përmbushja e periudhave të sigurimit, atëherë institucioni kompetent për rastin konkret i këtij shteti kontraktues, për aq sa është e nevojshme, duhet të marrë në konsideratë periudhat e sigurimit të përmbushura sipas dispozitave ligjore të shtetit tjetër kontraktues, njëloj sikur ato të ishin përmbushur sipas dispozitave ligjore që duhet t'i zbatojë ai vetë, për aq sa ato nuk i përkasin të njëjtës periudhë.

2. Nëse sipas dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktuese, pagesa e disa përfitimeve të caktuara varet nga përmbushja e periudhave të sigurimit në një profesion për të cilin ekziston një sistem (skemë) i/e veçantë sigurimesh ose në një profesion, apo punë të caktuar, atëherë për dhënien e këtyre përfitimeve, periudhat e përmbushura të sigurimit sipas dispozitave ligjore të shtetit tjetër kontraktues merren në konsideratë, vetëm nëse ato përkojnë me sistemin (skemën) përkatës/e të sigurimeve ose nëse nuk ekziston një i tillë, atëherë vetëm nëse periudhat e sigurimit janë përmbushur në të njëjtën profesion ose në të njëjtën punë.

3. Nëse sipas dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktuese, periudhat e dhënies së pensionit zgjasin periudhat në të cilat duhet të jetë përmbushur siguri, atëherë këto periudha zgjaten edhe nëpërmjet periudhave përkatëse të dhënies së pensionit sipas dispozitave ligjore të shtetit tjetër kontraktues.

4. Periudhat e sigurimit të një personi në një shtet të tretë, me të cilin njëri prej shteteve kontraktuese në fjalë ka një marrëveshje të të njëjtit lloj për mbrojtjen shoqërore, duhen marrë gjithashtu në konsideratë për marrjen, ruajtjen dhe rifitimin e së drejtës për përfitim sipas dispozitave ligjore të këtij shteti kontraktues.

Neni 16

Periudhat e sigurimit nën 1 vit

1. Nëse periudhat e sigurimit, të cilat duhet të merren në konsideratë për llogaritjen e përfitimeve sipas dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktuese, nuk arrijnë totalin prej 12 muajsh dhe, bazuar vetëm në këto periudha sigurimi nuk lind e drejta për përfitim, atëherë sipas këtyre dispozitave ligjore nuk do të jepen përfitime.

2. Periudhat e sigurimit të përcaktuara në paragrafin 1 në lidhje me marrjen, ruajtjen apo rifitimin e së drejtës për përfitim dhe përmasat e saj, duhet të merren në konsideratë nga institucioni i shtetit tjetër kontraktues njëloj sikur ato të ishin periudha sigurimi të përmbushura sipas dispozitave ligjore të vetë atij shteti.

Neni 17

Përcaktimi i përfitimit

1. Nëse sipas dispozitave të njërit shtet kontraktues ekziston e drejta për përfitime edhe pa zbatimin e nenit 15, atëherë institucioni kompetent i këtij shteti kontraktues duhet ta përcaktojë përfitimin bazuar vetëm në periudhat e sigurimit të cilat duhen marrë në konsideratë sipas dispozitave ligjore të zbatueshme në këtë shtet.

2. Nëse sipas dispozitave ligjore të njërit shtet kontraktues, e drejta e përfitimit përfitohet vetëm nga zbatimi i nenit 15 të Marrëveshjes, atëherë institucioni kompetent i këtij shteti kontraktues duhet ta përcaktojë përfitimin sipas nenit 18 të Marrëveshjes ose sipas nenit 19 të Marrëveshjes.

Neni 18

Llogaritja për pjesën e përfitimeve nga Republika e Austrisë

1. Nëse sipas dispozitave ligjore austriake e drejta për përfitim konsiston vetëm përmes bashkimit të periudhave të sigurimit, sipas nenit 15 të Marrëveshjes, atëherë ky përfitim llogaritet në zbatim të rregullores nr. 883/2004 (KE) të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, ku periudhat shqiptare të sigurimit konsiderohen si periudha sigurimi të një shteti tjetër anëtar të Bashkimit Evropian.

2. Në ndryshim me paragrafin 1, periudhat për rritjen e fëmijëve, për efekt të llogaritjes së përfitimeve nga këto periudha, merren në konsideratë vetëm në përputhje me dispozitat ligjore austriake.

Neni 19

Llogaritja për pjesën e përfitimeve nga Republika e Shqipërisë

Nëse sipas dispozitave ligjore shqiptare, e drejta për përfitim lind vetëm përmes bashkimit të periudhave të sigurimit sipas nenit 15 të Marrëveshjes, atëherë ky përfitim llogaritet duke marrë për bazë periudhat e sigurimit të realizuara sipas dispozitave ligjore shqiptare.

PJESA IV

DISPOZITA TË NDRYSHME

Neni 20

Marrëveshja e zbatimit, ndihma e ndërsjellë administrative dhe juridike

1. Autoritetet kompetente do të rregullojnë me një marrëveshje administrative masat e nevojshme administrative për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje.

2. Autoritetet kompetente të të dyja shteteve kontraktuese njoftojnë njëri-tjetrin:

a) mbi masat e marra për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje;

b) mbi ndryshimet e kryera në dispozitat e tyre ligjore që prekin zbatimin e kësaj Marrëveshjeje.

3. Në zbatimin e kësaj marrëveshjeje autoritetet dhe institucionet e shteteve kontraktuese duhet të

ndihmojnë njëri-tjetrin dhe të veprojnë njëloj sikur të zbatonin dispozitat e veta ligjore. Kjo ndihmë e ndërsjellë është falas.

4. Autoritetet dhe institucionet e shteteve kontraktuese, me qëllim zbatimin e kësaj marrëveshjeje, mund të komunikojnë më njëri-tjetrin, si dhe direkt me persona të përfshirë ose të autorizuarit e tyre.

5. Autoritetet dhe institucionet e njërit prej shteteve kontraktuese nuk mund t'i refuzojnë kërkesat dhe dokumentet e dërguara te ta me shkakun se ato janë përpiluar në gjuhën zyrtare të shtetit tjetër kontraktues.

6. Kontrollat mjekësore të cilat kryhen vetëm në zbatim të dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktuese dhe kanë të bëjnë me persona të cilët kanë vendqëndrimin apo vendbanimin në territorin e shtetit tjetër, me kërkesë të institucionit kompetent, urdhërohen dhe mbikëqyren nga institucioni i shtetit ku personi ka vendqëndrimin apo vendbanimin dhe shpenzimet mbulohen nga institucioni kompetent kërkuar. Nëse kontrollat mjekësore kryhen në zbatim të dispozitave ligjore të të dyja shteteve kontraktuese, atëherë ato urdhërohen dhe mbikëqyren nga institucioni i shtetit ku personi ka vendqëndrimin apo vendbanimin, i cili mbulon edhe shpenzimet e kontrolleve mjekësore.

Neni 21

Zyrat ndërlidhëse

Autoritetet kompetente, për të lehtësuar zbatimin e kësaj Marrëveshjeje dhe veçanërisht për krijimin e një lidhjeje të thjeshtë dhe të shpejtë në mes të institucioneve përkatëse të shteteve kontraktuese, duhet të caktojnë zyra ndërlidhëse.

Neni 22

Përfshirja nga taksat dhe reduktimi i taksave - Përfshirja nga legalizimi

1. Çdo përfshirje apo reduktim i taksave ose i tarifave, parashikuar në dispozitat e njërit prej shteteve kontraktuese për vulat, gjykatat, noteritë dhe regjistrimet për dokumentet ose dëshmitë, të cilat duhen paraqitur në zbatim të këtyre dispozitave, duhet të aplikohet edhe për dokumentet dhe dëshmitë të cilat duhen paraqitur në zbatim të kësaj marrëveshjeje ose dispozitave ligjore të shtetit tjetër kontraktues.

2. Dëshmitë dhe dokumentet e çdo lloji, të cilat duhen paraqitur në zbatim të kësaj marrëveshjeje, nuk duhen legalizuar.

Neni 23

Mbrojtja e të dhënave personale

1. Kur në bazë të kësaj marrëveshjeje transmetohen të dhëna personale, vlejnë përcaktimet e mëposhtme, në përputhje me legjislacionin e brendshëm të secilit shtet kontraktues:

1) Të dhënat, në zbatim të kësaj marrëveshjeje dhe të dispozitave ligjore të cilave ajo u referohet, lejohen t'u transmetohen zyrave kompetente të shtetit marrës. Shteti marrës lejohet t'i përdorë ato vetëm për këto qëllime. Transmetimi në zyra të tjera të shtetit marrës është i lejuar sipas legjislacionit të brendshëm të shtetit marrës, vetëm nëse u shërben qëllimeve të mbrojtjes shoqërore, si dhe proceseve gjyqësore që lidhen me të. Edhe në rastet e hapjes së informacioneve në kuadër të një procesi apo vendimi gjyqësor, konfidencialiteti mbi të dhënat personale lejohet të thyhet vetëm nëse kjo është e domosdoshme për mbrojtjen e interesave mbizotërues legjitimë të një personi tjetër ose interesave mbizotërues publikë.

2) Nëse të dhënat personale transmetohen në kuadër të kësaj marrëveshjeje ose të marrëveshjes administrative për zbatimin e saj, pavarësisht formës së transmetimit, ato duhet të mbahen të fshehta ashtu si mbahen informacionet e të njëjtë lloji, të mbledhura, bazuar në legjislacionin e brendshëm të këtij shteti. Ky detyrim vlen për të gjithë personat e ngarkuar me zbatimin e detyrave në kuadër të kësaj marrëveshjeje, si dhe kundrejt personave të tjerë, të cilët kanë detyrimin e ruajtjes së sekretit.

3) Zyra marrëse, kur i kërkohet, në raste të veçanta, njofton zyrën transmetuese mbi përdorimin e të dhënave të transmetuara dhe mbi rezultatet e arritura.

4) Zyra transmetuese është e detyruar të kujdeset për saktësinë e të dhënave që do të transmetohen, si dhe për domosdoshmërinë lidhur me synimin për të cilin ato transmetohen. Në këtë kuadër duhet të respektohen dispozitat ndaluese të legjislacionit të brendshëm për transmetimin. Nëse rezulton se janë transmetuar të dhëna të pasakta ose të dhëna, të cilat sipas legjislacionit të brendshëm të shtetit transmetues nuk lejohet të transmetohen, atëherë duhet të njoftohet pa vonesë zyra marrëse. Ajo është e detyruar t'i korrigjojë ose t'i fshijë ato menjëherë. Nëse zyra marrëse ka arsye të supozojë se të dhënat e transmetuara janë të pasakta ose do të duhej të fshihen, atëherë ajo njofton menjëherë zyrën dërguese.

5) Me kërkesë të personit të prekur, i cili provon identitetin e tij në një formë të përshtatshme, atij, pa vonesë të paarsyeshme dhe parimisht falas, nga zyra përgjegjëse duhet t'i vihen në dispozicion në formë përgjithësisht të kuptueshme të dhënat e transmetuara ose informacionet e përpunuara në lidhje me të, origjina e të dhënave, marrësit e mundshëm ose kategoritë e marrësve, synimi i parashikuar i përdorimit, si dhe baza ligjore në të cilën bazohet përpunimi dhe transmetimi. Përveç kësaj, personi i prekur ka të drejtën e korrigjimit të të dhënave të pasakta, si dhe të fshirjes së të dhënave të përdorura në mënyrë të jashtëligjshme. Nëse një person e konsideron veten të cenuar në të drejtën e tij për mbrojtjen e të dhënave personale, atëherë, bazuar në legjislacionin e brendshëm, ai ka të drejtën e ankimit pranë një gjykate të pavarur kompetente ose pranë një zyre tjetër të pavarur kompetente, e cila jep vendim të formës së prerë ligjore. Gjithashtu, personi i prekur ka të drejtë të kërkojë dëmshpërblim ose korrigjim të ndonjë lloji tjetër. Hollësitë e procedurës mbi zbatimin e këtyre të drejtave i referohen legjislacionit të brendshëm.

6) Shtetet kontraktuese përgjigjen bazuar në legjislacionin e brendshëm në lidhje me dëmin që i është shkaktuar një personi të prekur në shtetin përkatës kontraktues nga përpunimi dhe transmetimi i të dhënave personale në kuadër të kësaj marrëveshjeje.

7) Nëse zyra e njërit prej shteteve kontraktuese ka transmetuar të dhëna personale në kuadër të kësaj marrëveshjeje, zyra marrëse e shtetit tjetër kontraktues, në kuadër të mbajtjes së përgjegjësisë sipas legjislacionit të brendshëm, nuk mund të shfajësohet kundrejt të dëmtuarit, bazuar në faktin se të dhënat e transmetuara kanë qenë të pasakta. Nëse zyra marrëse dëmshpërblen për një dëm të shkaktuar nga përdorimi i të dhënave të transmetuara padrejtësisht, atëherë zyra dërguese ia rimbursen zyrës marrëse shumën totale për dëmshpërblimin e paguar.

8) Të dhënat personale të transmetuara duhen fshirë nëse rezultojnë të pasakta, si dhe nëse mbledhja ose transmetimi i tyre nuk është bërë në mënyrë të ligjshme. Të dhënat personale duhen fshirë edhe nëse ato janë transmetuar në mënyrë të ligjshme, por legjislacioni i brendshëm i shtetit dërgues parashikon afate për fshirjen e të dhënave. Gjithashtu, ato duhen fshirë nëse ato nuk nevojiten më për qëllimin, për të cilin janë transmetuar dhe nuk ka arsye për të supozuar se nëpërmjet fshirjes së këtyre të dhënave cenohen interesat legjitimë të personit në fushën e mbrojtjes shoqërore.

9) Zyra transmetuese dhe zyra marrëse kanë detyrimin të dokumentojnë transmetimin dhe marrjen e të dhënave personale, duke regjistruar shkakun, përmbajtjen, kohën, si dhe zyrën transmetuese dhe atë marrëse. Të dhënat e transmetuara *online* duhet të regjistrohen në mënyrë elektronike. Të dhënat e regjistruara duhet të ruhen për së paku tre vjet dhe lejohen të përdoren vetëm për verifikimin e pajtueshmërisë me legjislacionin përkatës mbi mbrojtjen e të dhënave.

10) Zyra transmetuese dhe zyra marrëse kanë detyrimin që të dhënat personale të transmetuara t'i mbrojnë në mënyrë të efektshme nga shkatërrimi i rastësishëm ose i paautorizuar, nga humbja e rastësishme, nga aksesimi i (qasja e) paautorizuar, nga ndryshimet e paautorizuara ose të rastësishme, si dhe nga publikimi i paautorizuar.

2. Paragrafi 1 zbatohet edhe për sekretet e ndërmarrjes dhe ato tregtare.

Neni 24

Dorëzimi i kërkesave, deklaratave ose apelineve

1. Kërkesat, deklaratat ose apelimet, të cilat në kuadrin e zbatimit të kësaj marrëveshjeje ose të

dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktuese, i dorëzohen një autoriteti, një institucioni (të sigurimeve shoqërore) apo një institucioni tjetër përkatës të njërit prej shteteve kontraktuese, duhet të trajtohen njëjloj si kërkesa, deklarata ose apeline të dorëzuara pranë një autoriteti, një institucioni (të sigurimeve shoqërore) apo një institucioni tjetër përkatës të shtetit tjetër kontraktues.

2. Një kërkesë për përfitim e bërë sipas dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktuese vlen edhe si kërkesë e bërë për përfitimin përkatës, sipas dispozitave ligjore të shtetit tjetër kontraktues, kërkesë kjo e cila merret në konsideratë duke u referuar në këtë marrëveshje; kjo nuk vlen për rastet, kur kërkuesi kërkon shprehimisht shtyrjen e moshës së pleqërisë (pensionit) për përcaktimin e një përfitimi si e drejtë e fituar sipas dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktuese.

3. Kërkesat, deklaratat ose apelimet, të cilat në kuadrin e zbatimit të dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktuese duhet t'i dorëzohen brenda një afati të caktuar një autoriteti, një institucioni (të sigurimeve shoqërore) apo një institucioni tjetër përkatës të njërit prej shteteve kontraktuese, mund të dorëzohen brenda të njëjtut afat pranë zyrës përkatëse në shtetin tjetër kontraktues.

4. Në rastet e parashikuara në paragrafët nga 1 deri në 3, zyra tek e cila është bërë kërkesa, deklarimi apo apelimi, duhet ta transmetojë atë menjëherë, në mënyrë direkte ose nëpërmjet zyrave ndërlidhëse të shteteve kontraktuese, te zyra përkatëse e shtetit tjetër kontraktues.

Neni 25

Transaksionet e pagesave

1. Institucionet të cilat sipas kësaj marrëveshjeje kanë detyrimin e pagesave ndaj përfituesit, i cili e ka vendbanimin ose vendqëndrimin në territorin e shtetit tjetër kontraktues, mund t'i kryejnë ato në monedhën e shtetit të vet.

2. Rimbursimet e parashikuara nga kjo marrëveshje kryhen në monedhën e shtetit kontraktues ku ka selinë institucioni, i cili jep përfitimet ose kryen pagesën sipas dëmshpërblimit, referuar pikës 7, të paragrafit 1, të nenit 23.

3. Kursi përcaktues i këmbimit është ai i ditës në të cilën bëhet pagesa.

Neni 26

Procedurat e përbarimit

1. Vendimet e përbarueshme të gjykatave, si dhe dokumentet e ekzekutueshme të autoriteteve ose institucioneve të njërit prej shteteve kontraktuese mbi kontributet apo detyrime të tjera në kuadër të mbrojtjes shoqërore njihen në shtetin tjetër kontraktues.

2. Njohja lejohet të refuzohet vetëm në ato raste kur ajo është në kundërshtim me rendin publik të shtetit kontraktues, në të cilin kërkohet njohja e vendimit apo dokumentit.

3. Vendimet dhe dokumentet e përbaru-eshme, sipas paragrafit 1 ekzekutohen në shtetin tjetër kontraktues. Procedura e përbarimit u referohet dispozitave ligjore të shtetit në territorin e të cilit do të kryhet përbarimi, lidhur me ekzekutimin e vendimeve përkatëse të marra dhe dokumenteve përkatëse të lëshuara në këtë shtet. Ekzemplari i vendimit ose i dëshmisë duhet të përmbajë klauzolën e përbarimit.

4. Kërkesat për pagesë të institucioneve në territorin e njërit prej shteteve kontraktuese në lidhje me kontributet e paguara, gjatë ekzekutimit të detyrueshëm përbarimor dhe procedurave të falimentit në territorin e shtetit tjetër kontraktues, trajtohen në të njëjtën mënyrë si kërkesat për pagesë korresponduese në territorin e këtij shteti.

Neni 27

Zbritja e paradhënieve dhe kërkesa për kthimin e përfitimeve të pamerituara

Nëse një institucion i njërit prej shteteve kontraktuese ka paguar një paradhënie, atëherë ajo mund të mbahet nga përfitimet, të cilat sipas dispozitave të shtetit tjetër kontraktues, duhen paguar për të njëjtën

periudhë. Nëse institucioni i njërit prej shteteve kontraktuese, për një periudhë për të cilën institucioni i shtetit tjetër kontraktues duhet të paguajë më pas një përfitim të caktuar, por ka paguar një shumë më të lartë sesa përfitimi i merituar, atëherë shuma e paguar më tepër vlen si paradhënie, referuar fjalisë së parë.

Neni 28

Pretendimet e institucioneve ndaj palëve të treta përgjegjëse

1. Nëse, sipas dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktuese, paguhen dëmshpërblime për dëme të shkaktuara në territorin e shtetit tjetër kontraktues, atëherë e drejta (ose pretendimi) që mund t'i lindë institucionit përgjegjës kundrejt një pale të tretë përgjegjëse për dëmshpërblim, rregullohet si vijon:

a) nëse pretendimet që ka përfituesi kundrejt palës së tretë, sipas dispozitave ligjore që vlejnë për institucionin përgjegjës, i janë kaluar këtij institucioni, atëherë secili nga shtetet kontraktuese e njeh këtë kalim;

b) nëse institucioni përgjegjës ka një pretendim direkt ndaj palëve të treta, atëherë secili nga shtetet kontraktuese njeh këtë pretendim.

2. Nëse pretendimi për kompensim në lidhje me përfitime të njëjlojshme nga i njëjti rast, dëmi i lind si një institucioni të njërit prej shteteve kontraktuese, ashtu edhe një institucioni të shtetit tjetër, atëherë pala e tretë e përcaktuar në paragrafin 1 mund të bëjë pagesën në njërin prej këtyre institucioneve. Në marrëdhëniet me njëri-tjetrin, institucionet e ndajnë atë në raport me detyrimin që kanë për të paguar përfitimin.

Neni 29

Bashkëpunimi në luftën kundër mashtrimit

Krahas zbatimit të parimeve të përgjithshme të bashkëpunimit administrativ, autoritetet kompetente mund të bien dakord në kuadrin e një marrëveshjeje administrative për rregullime në lidhje me bashkëpunimin për të luftuar mashtrimin tejkuftar për kontributet e sigurimeve shoqërore dhe përfitimet nga sigurimet dhe sidomos për sa u përket vendbanimit faktik të personave, konstatimit të të ardhurave, përlllogaritjes së kontributeve dhe mënjanimit të përfitimeve të dyfishta.

Neni 30

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

1. Mosmarrëveshjet në lidhje me zbatimin e kësaj Marrëveshjeje duhet të zgjidhen nga autoritetet kompetente të shteteve kontraktuese.

2. Mosmarrëveshjet të cilat nuk mund të zgjidhen brenda gjashtë muajve, sipas paragrafit 1, duhet të zgjidhen në rrugë diplomatike.

PJESA V

RREGULLIMET KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 31

Rregullimet kalimtare

1. Nga kjo marrëveshje nuk lindin pretendime për periudhën përpara hyrjes së saj në fuqi.

2. Për njohjen e së drejtës dhe llogaritjen e përfitimit në bazë të kësaj marrëveshjeje merren në konsideratë edhe periudhat e sigurimit të plotësuar sipas dispozitave ligjore të njërit prej shteteve kontraktuese përpara hyrjes në fuqi të kësaj marrëveshjeje.

3. Në zbatimin e paragrafit 2, periudhat e sigurimi të plotësuar në territorin e Republikës së Shqipërisë, përpara 27 nëntorit 1961, të cilat sipas dispozitave ligjore austriake mbi pretendimin dhe të drejtat për përfitimin e pensionit, për shkak të punësimit jashtë vendit, duhet të konsiderohen si periudha sigurimi, njihen ekskluzivisht si periudha sigurimi austriake.

4. Pa cenuar paragrafin 1, kjo marrëveshje zbatohet edhe për raste sigurimi të lindura përpara hyrjes së saj në fuqi, për aq sa e drejta e mëhershme nuk është shuar nga pagesat e bëra. Në këtë rast, përfitimet në para të lidhura me hyrjen në fuqi të kësaj marrëveshjeje, rishikohen me kërkesë të përfituesit. Nëse kërkesa bëhet brenda dy viteve nga hyrja në fuqi e kësaj marrëveshjeje, atëherë përfitimet duhen paguar që nga hyrja në fuqi e kësaj marrëveshjeje, përndryshe duke filluar nga dita që është caktuar sipas dispozitave ligjore të secilit shtet kontraktues.

5. Pa cenuar paragrafin 4 përfitimet e përcaktuara përpara hyrjes në fuqi të kësaj marrëveshjeje nuk llogariten nga e para.

6. Në zbatim të nenit 7, periudha e quajtur aty si periudhë e dërgimit të personit i cili është dërguar në shtetin tjetër kontraktues përpara hyrjes në fuqi të kësaj marrëveshjeje, fillon me hyrjen në fuqi të kësaj marrëveshjeje.

Neni 32

Rregullimet përfundimtare

1. Kjo marrëveshje i nënshtrohet ratifikimit. Dokumentet e ratifikimit do të shkëmbehen sa më shpejt të jetë e mundur.

2. Kjo marrëveshje hyn në fuqi në ditën e parë të muajit të tretë pas muajit në të cilin shkëmbehen dokumentet e ratifikimit.

3. Kjo marrëveshje lidhet për një kohë të pacaktuar. Secili shtet kontraktues mund ta anulojë atë me shkrim, në rrugë diplomatike, duke iu përmbajtur afatit më së paku tre muaj përpara mbarimit të vitit kalendarik. Në këtë rast, marrëveshja zbatohet vetëm deri në ditën e fundit të këtij viti kalendarik.

4. Në rast anulimi të kësaj marrëveshjeje, e drejta për përfitim e fituar deri në atë moment, mbetet e vlefshme.

Për ta dëshmuar, të autorizuarit kanë nënshkruar këtë marrëveshje.

Bërë në _____, më _____, në dy origjinale, secili në gjuhën gjermane dhe shqipe, ku të dyja tekstet janë njëlloj autentike.

Për Republikën e Shqipërisë:

Për Republikën e Austrisë: